

Список використаних джерел:

1. Грабчук І. Л. Особливості бухгалтерського аутсорсингу в Україні / І. Л. Грабчук, К. В. Прохоренкова // Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. – 2018. – Вип. 6 (17). – С. 647 – 650.
2. Давидюк Т. В. Бухгалтерський аутсорсинг як інноваційний інструмент досягнення економічних переваг / Т. В. Давидюк, Ю. І. Легоцька // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2018. № 1 (3). – С. 11-17.
3. Момот В. М. Аутсорсинг як метод антикризового управління / В. М. Момот, О. О. Смоляк // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 9-1. – С. 196 – 199.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ»

Мелень О. В. канд. екон. наук, доцент, *Москаленко Л. В.* магістрант, НТУ «ХПІ», м. Харків.

На сьогоднішній день, в умовах економічного формування суб'єктів господарювання, питання визначення, обліку та управління фінансовими результатами є найважливішим при здійсненні господарської діяльності підприємств, оскільки фінансовий результат представляється основною підсумковою ознакою [1]. Фінансові результати діяльності підприємств є надзвичайно важливим показником для суб'єктів господарювання. Успіх діяльності підприємств і навіть питання подальшого існування господарюючих суб'єктів безпосередньо залежать від отриманих результатів. Тому в сучасних умовах трансформації економічної системи виникає необхідність переосмислення теоретичних і методичних підходів до управління підприємствами, в тому числі до одного із важливих його складників – бухгалтерського обліку і, насамперед, організації та обліку фінансових результатів діяльності. Для вирішення теоретичних і організаційно-методичних питань з організації та обліку фінансових результатів діяльності необхідно з нових позицій розкрити сутність і зміст цього поняття, що дасть змогу розробити науково обґрунтовану систему організації та обліку фінансових результатів діяльності та визначити основні напрями їх складників: доходів та витрат [2].

Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку. Отже, фінансовий результат – це прибуток або збиток який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати

господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності [3].

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема концептуальні основи складання та подання фінансових звітів, міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Предметом постійного обговорення серед науковців і практиків у сфері економіки та управління підприємством є питання, пов'язані з обліком фінансових результатів. Дослідженням різних підходів щодо сутності поняття «фінансові результати» присвятили свою увагу такі вчені, як: Білик Т. О., М. А. Болюх, В. Я. Бутинець, Г. Л. Вознюк, С. Ф. Голов, В. І. Іващенко, Г. В. Савицька, В. М. Костюченко, А. Г. Загородній, Н. В. Чабанова, Н. П. Кондраков, П. А. Костюк, В. Г. Лінник, В. В. Сопко та багато інших.

Оскільки розуміння сутності поняття «фінансовий результат» – одна з головних передумов формування відповідних напрямів його обліку, аналізу та можливості здійснення своєчасного управлінського впливу на окремі його складові для підвищення ефективності діяльності підприємств, розглянемо це поняття більш детально.

Порівняльний аналіз визначення сутності поняття «фінансові результати» різними науковцями наведемо у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Порівняльний аналіз визначення сутності поняття «фінансові результати» різними науковцями

Автор	Сутність поняття «Фінансові результати»
1	2
Бутинець Ф. Ф. [4]	Прибуток або збиток організації. Співставлення доходів та витрат підприємства відображених у звіті
Білик Т. О. [5]	Прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, є одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки її ефективності.
А.Г. Загородній Г. Л. Вознюк [6]	фінансовий результат – це різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час (приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді)
Скасюк Р. В. [7]	фінансовий результат це якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства
Філімоненков О. С. [8]	різниця між загальною сумою доходів і витрат на виробництво і реалізацію продукції, тобто його формування відбувається внаслідок взаємодії багатьох компонентів як з позитивним, так і з негативним значенням
Пипко В. А. [9]	економічний підсумок виробничої діяльності суб'єктів господарювання, що виражається у вартісній (грошовій) формі і є фінансовими результатами

Продовження таблиці 1.1

1	2
Борисов А. Б. [10]	фінансовий результат – це виражений у грошовій формі економічний результат господарської діяльності підприємства, об'єднання, організації в цілому чи його окремих підрозділів
Вороніна О. О. [11]	якісна характеристика фінансово-господарської діяльності, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства
Греченко Ю. А. [12]	фінансовим результатом діяльності підприємства може бути чистий прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати, або чистий збиток – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких було здійснено витрати
Патарідзе-Вишинська М. В. [13]	фінансовий результат є одним з найважливіших показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та який характеризує ефективність діяльності суб'єкта господарювання
Лондар С. Л., Тимошенко О. В. [14]	Фінансовий результат – це приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.
Кондраков Н. П. [15]	відображає зміну власного капіталу за визначений період у результаті виробничо-фінансової діяльності підприємства
Ткаченко Н. М. [16]	Доходи діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
Худолій Л. М. [17]	Зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством
Вікіпедія [18]	Фінансовий результат — це приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.

Таким чином, відповідно до тлумачення терміну «фінансові результати» різними науковцями, можна сказати, що основоположними поняттями фінансових результатів як економічної, так і бухгалтерської категорії є поняття доходів і витрат, тому для повного усвідомлення суті фінансових результатів нам необхідно розглянути і їх зміст.

Розглянемо детальніше фінансові результати підприємницької діяльності та їх класифікацію:

1 За значенням підсумкового результату господарювання розрізняють:

- позитивний фінансовий результат – прибуток;
- негативний фінансовий результат – збиток.

2 У розрізі видів діяльності виділяють:

- фінансовий результат від операційної діяльності;
- фінансовий результат від не операційної діяльності.

Прибуток від операційної діяльності є результатом виробничої або комерційної діяльності, тобто основної для даного підприємства. Що стосується фінансових результатів від не операційної діяльності, то це результати від фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів, тобто від інвестування в акції, облігації.

3 Залежно від формування та розподілу розрізняють декілька видів прибутку:

- валовий прибуток;
- прибуток від операційної діяльності;
- прибуток до оподаткування;
- чистий прибуток.

4 За характером оподаткування прибутку виділяють оподатковану та не оподатковану його частину. Такий поділ прибутку відіграє важливу роль у формуванні податкової політики підприємства, тому що дозволяє оцінювати альтернативні господарські операції з позицій кінцевого їхнього ефекту.

5 За періодом формування виділяють:

- прибуток попереднього періоду (тобто періоду, що передує звітному);
- прибуток звітного періоду.

Такий поділ прибутку використовується з метою аналізу для виявлення відповідних трендів його динаміки, побудови відповідного базису розрахунків.

6 За характером використання в складі чистого прибутку, виділяють:

- частину, що капіталізується;
- частину, що споживається.

Капіталізований прибуток характеризує ту його частину, яка спрямовується на фінансування приросту активів підприємства, а спожитий прибуток-та його частина, яка направлена на виплати власникам (акціонерам), персоналу або на соціальні програми підприємства. Для характеристики цих частин прибутку використовуються терміни відповідно нерозподілена і розподілена частина прибутку.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансовий результат (прибуток або збиток) повинен визначатися і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно з принципом нарахування та відповідності доходів та витрат. Отже, відповідно до вищезазначеного принципу, для визначення фінансових результатів звітного періоду необхідно зіставляти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів.

При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Тобто, якщо доходи суб'єкта господарської діяльності перевищують витрати, що були здійснені для отримання цих доходів, то він отримує позитивний фінансовий результат (прибуток), у разі, коли витрати більші за доходи господарюючий суб'єкт отримує негативний фінансовий результат (збитки).

Прибуток найпростіша і водночас найскладніша категорія ринкової економіки. Її простота визначається тим, що вона є стержнем і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців у цій економіці. У той же час її складність полягає у різноманітності сутнісних сторін, які вона відображає, а також у різноманітності видів, у яких вона виступає [19].

Фінансовий результат формується поступово протягом фінансово-господарського року. Більшу його частину становить прибуток від реалізації продукції, одержаний у вигляді різниці між виручкою від реалізації продукції і

витратами на її виробництво та збут. На підприємстві можливі доходи, витрати, які не пов'язані з реалізацією продукції, але збільшують або зменшують суму прибутку або збитків, – це фінансові результати, отримані від інвестиційної та фінансової діяльності.

Фінансовий результат у вигляді прибутку є метою підприємницької діяльності й водночас джерелом витрат на розвиток виробництва. У прибутку, як кінцевому результаті, концентруються фінансові інтереси всіх суб'єктів підприємницької діяльності. Прибуток характеризує ефективність виробництва і означає примноження фінансових ресурсів, збиток свідчить про неефективне господарювання і втрату фінансових ресурсів.

Роль прибутку як фінансового ресурсу характеризується саме його використанням на розширення господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1 Мелень О. В., Полтавець О. В. Фінансові результати діяльності підприємства: визначення, класифікація, управління. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер. економічні науки. 2017. Вип. 46 /1264/ – С. 109.

2 Мелень О. В., Майструк О. Д. Дослідження та аналіз проблемних питань організації обліку фінансових результатів. Економіка та суспільство. 2017. Вип. №13. С. 1385–1390

3 Фінансові результати: сутність та зміст, класифікація URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17497/>

4 Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит”; за ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – [5-те вид., доп. і перероб.] – Житомир : ПП “Рута”, 2003. – 726 с.

5 Білик Т. О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка і прогнозування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. е. наук: 08.00.08. Київ. 2009. 24 с.

6 Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. Київ : Знання, 2007. 1072 с.

7 Скасюк Р. В. Сутність і значення фінансових результатів у системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portall/natural/npkntu_e.

8 Філімоненков О. С. Фінанси підприємств : навчальний посібник / О. С. Філімоненков. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Київ : МАУП, 2014. – 288 с.

9 Пипко В. А. Настільна книга бухгалтера та аудитора: підручник / В. А. Пипко, Л. Н. Булавина – М.: Фінанси і статистика, 2011.- 592 с.

10 Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. – М. : Книжный мир, 2013. – 895 с.

11 Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. е. наук: 08.00.04. Харків. 2009. – 25 с.

12 Греченко Ю. А. Основні теоретичні підходи до визначення поняття прибутку. Економіка розвитку. 2009. Вип. 4. С. 58 – 60.

13 Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. Економіка. управління. інновації. 2010. № 2 (4). С. 213 – 228

14 Лондар С. Л., Тимошенко О. В. Фінанси : Навч. посіб. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 384 с.

15 Кондраков, Н. П. Бухгалтерский (финансовый, управленческий) учет : учебник / Н. П. Кондраков. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Проспект, 2016. – 512 с. : URL: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=443724> (дата звернення: 21.09.2020).

16 Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : Підручник. – 5-те вид. допов. і перероб. – Київ : Алерта, 2011. – 976 с

17 Худолій Л. М. Теорія фінансів : навчально-методичний посібник . – Київ : Вид-во Європ. унту, 2013. – 167 с.

18 Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 18.09.2020)

19 Володькін М.В. Економіка промислового підприємства: Навч. посіб. – Київ : Знання 2003. – 600 с.

ПОДАТКОВИЙ БОРГ ПЛАТНИКА В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОГО РАХУНКУ ДЛЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Мельничук І. І., канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту, Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

В умовах сьогодення вести бізнес досить складно, що пояснюється непростими умовами у сфері політичного, економічного, соціального життя країни, розбалансованістю організаційних процесів, непередуманими рішеннями, які направлені на короткостроковий результат, тощо. Особливо гостро дана проблема постала з початку часів пандемії COVID-19, яка, як свідчить статистика, лише набирає обертів і сподіватися на економічне зростання в короткостроковій перспективі не варто взагалі. Проблеми бізнесу позначаються на надходженнях до бюджетів різних рівнів, що, у свою чергу, зумовлює недофінансування різних програм, цілих напрямків, окремих статей видатків бюджетів. У цих умовах держава, в особі Міністерства Фінансів України, Державної податкової служби, Кабінету Міністрів всіляко намагаються мінімізувати вплив наслідків COVID-19 на економіку, зокрема, шляхом оптимізації надходжень до бюджету. Одним із напрямків такої оптимізації є зменшення суми податкового боргу платника податків.

Питання податкового боргу є досить актуальними, про що свідчить низка публікацій науково-практичного характеру, серед яких варто виділити праці Грановської І. В. [1], Ємельянова О.О. [2], Юр'євої О.І. [9] та інших [7-8]. За даними Державної податкової служби України станом на 01.10.2020 р. [3] загальні обсяги податкового боргу платників податків до місцевих та державного бюджетів відповідно становили 16255499,00 тис. грн. та 64199483,00 тис. грн.

Зважаючи на те, що суми податкового боргу можуть збільшуватися у зв'язку з діяльністю/бездіяльністю суб'єкта господарювання платника податків і зборів, держава намагається вирішити існуючу проблему з наростаючим податковим боргом. Можливе вбачається у застосуванні єдиного рахунку для сплати податків і зборів з 01.01.2021 р., який запроваджується Законами України № 559-IX від 13.04.2020 р. [5] та №190-IX 04.10.2019 р. [6] та буде застосовуватися згідно порядку, зазначеного у Постанові КМУ [4].

Основна анонсована мета запровадження такого рахунку полягає у спрощенні бізнесового життя платників податків, оскільки є можливість здійснювати лише один переказ коштів на єдиний рахунок, з якого будуть